

PHÁT HUY VAI TRÒ CỦA BAN NỘI CHÍNH TRONG THAM MƯU, PHỤC VỤ HOẠT ĐỘNG CỦA BAN CHỈ ĐẠO CẤP TỈNH VỀ PHÒNG, CHỐNG THAM NHŨNG, TIÊU CỤC

PHẠM THỊ MINH THỦY*

Quy định số 67-QĐ/TW ngày 02/6/2022 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về việc thành lập Ban Chỉ đạo phòng, chống tham nhũng, tiêu cực cấp tỉnh là chủ trương đúng đắn và kịp thời để Ban Chỉ đạo phát huy hiệu quả đối với vấn nạn “giặc nội xâm” gắn với việc xây dựng, chỉnh đốn Đảng. Bài viết nghiên cứu vị trí, vai trò, những đóng góp tích cực của Ban Nội chính cấp tỉnh trong tham mưu, thực hiện nhiều nhiệm vụ quan trọng, phục vụ triển khai hoạt động về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, từ đó, đề xuất một số giải pháp nâng cao chất lượng hoạt động của Ban Nội chính các Tỉnh ủy, Thành ủy trong thời gian tới.

Từ khóa: Ban Chỉ đạo cấp tỉnh; vai trò; tham mưu; phòng, chống tham nhũng, tiêu cực; Ban Nội chính; cấp tỉnh.

Regulation No. 67-QĐ/TW, dated June 2, 2022 of the Party Central Secretariat on establishing provincial Steering Committee for anti-corruption and anti-negativity is a timely and correct decision to enhance the effectiveness of the combat against “internal enemies” and promote the Party’s building and rectification. This article studies the position, role, and positive contributions of the Provincial Internal Affairs Commission in advising and implementing key tasks related to anti-corruption and anti-negativity practices. It also proposes several solutions to improve the quality of the Internal Affairs Commission in Party Committees in provinces and centrally run cities in the near future.

Keywords: Provincial Steering Committee; role; advise; anti-corruption and anti-negativity; Provincial Internal Affairs Commission.

NGÀY NHẬN: 11/6/2024

NGÀY PHẢN BIỆN, ĐÁNH GIÁ: 27/7/2024

NGÀY DUYỆT: 19/8/2024

DOI: <https://doi.org/10.59394/qlnn.343.2024.924>

1. Đặt vấn đề

Những năm qua, Ban Nội chính các tỉnh trên toàn quốc đã hoạt động rất tích cực, tham mưu, thực hiện nhiều nhiệm vụ quan trọng, phục vụ triển khai hoạt động của Ban Chỉ đạo cấp tỉnh về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, xử lý kịp thời các vấn đề nổi cộm, phức tạp về an ninh, trật tự; phát hiện, xử lý

nghiêm các vụ án, vụ việc tham nhũng, tiêu cực, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ chính trị của địa phương, được Nhân dân đồng tình, ủng hộ.

Ban Nội chính Tỉnh ủy, Thành ủy là cơ quan tham mưu, giúp việc cho Tỉnh ủy, Thành ủy thường xuyên, trực tiếp là Ban Thường vụ Tỉnh

* ThS, Học viện Chính trị Khu vực I

ủy, Thường trực Tỉnh ủy, Thành ủy về công tác nội chính, về cải cách tư pháp và phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực. Việc nghiên cứu về kết quả hoạt động của Ban và đề xuất giải pháp nhằm nâng cao chất lượng công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, góp phần xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh là yêu cầu khách quan cấp bách hiện nay.

2. Kết quả hoạt động của Ban Nội chính cấp tỉnh thời gian qua

Thời gian qua, nhiều địa phương đã vận dụng tốt các cơ chế phối hợp của Ban Chỉ đạo Trung ương để áp dụng cho quá trình hoạt động ở địa phương nên kết quả rất đáng khích lệ. Cơ chế phối hợp xử lý các vụ án, vụ việc theo “5 cấp độ”: Không có vùng cấm, không có đặc quyền, không có ngoại lệ, không chịu sự tác động không đúng của bất kỳ cá nhân, tổ chức nào; làm từng bước, rõ đến đâu xử lý đến đó; Nhân dân và cả hệ thống chính trị vào cuộc; nhân văn, phục vụ phát triển kinh tế - xã hội; lấy phòng ngừa là chính, cơ bản, phát hiện, xử lý là quan trọng, cấp bách.

Chỉ trong hơn 1 năm thực hiện, đã đưa 444 vụ án, 156 vụ việc tham nhũng, tiêu cực phức tạp, dư luận xã hội quan tâm vào diện theo dõi, chỉ đạo. Số vụ án bị khởi tố mới là 530 vụ, với 1.858 bị can phạm tội về tham nhũng; hành vi tham nhũng và tiêu cực của cán bộ, đảng viên bị khởi tố là 1.132 bị can¹.

Nhiều Ban Nội chính Tỉnh ủy, Thành ủy đã làm tốt công tác tham mưu cho cấp ủy lãnh đạo, chỉ đạo trong công tác kiểm tra, giám sát phát hiện, xử lý có hiệu quả các vụ án, vụ việc tham nhũng, kinh tế.

Theo số liệu báo cáo công tác phòng, chống tham nhũng, tổng kết 10 năm (2013 - 2023) của Viện Kiểm sát nhân dân tối cao cho thấy, các cơ quan tố tụng đã khởi tố, điều tra 19.546 vụ án/33.868 bị can, truy tố 16.699 vụ án/33.037 bị can, xét xử sơ thẩm 15.857 vụ án/30.355 bị cáo về các tội tham nhũng, chức vụ, kinh tế. Riêng, phạm tội tham nhũng đã khởi tố, điều tra 2.657 vụ án /5.841 bị can, truy tố 2.628 vụ án/6.199 bị can, xét xử sơ thẩm 2.439 vụ án/5.647 bị cáo². Tính từ đầu nhiệm kỳ Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của

Đảng đến nay, số vụ án và bị can, bị cáo bị khởi tố, điều tra về tội tham nhũng là gần 4.200 vụ/6.572 bị can. Trong đó có những vụ án phức tạp, nghiêm trọng, được dư luận xã hội quan tâm, đưa vào diện theo dõi, chỉ đạo ở cả 3 cấp độ.

Ban Chỉ đạo Trung ương phòng, chống tham nhũng đã trực tiếp theo dõi, chỉ đạo 180 vụ án, 133 vụ việc; các cơ quan chức năng đã kết thúc điều tra truy tố, xét xử sơ thẩm 120 vụ án/1.083 bị cáo với mức án rất nghiêm khắc (trong đó, tuyên phạt 11 bị cáo với 11 mức án tử hình, 25 bị cáo với 26 mức án khung hình phạt tù chung thân; 13 bị cáo mức án khung hình phạt 30 năm tù; 28 bị cáo mức án khung hình phạt từ 20 năm đến dưới 30 năm...), trong đó 22 bị cáo nguyên là cán bộ thuộc diện Trung ương quản lý, bao gồm: 1 ủy viên Bộ Chính trị, 10 ủy viên, nguyên ủy viên Trung ương Đảng, 6 bộ trưởng, nguyên bộ trưởng, 2 phó bí thư, nguyên phó bí thư tỉnh ủy, 13 sĩ quan cấp tướng trong lực lượng vũ trang³.

Các cơ quan chức năng ở địa phương đã khởi tố mới 763 vụ án, 2.079 bị can về tội tham nhũng trong năm 2023. Đây là số liệu để so sánh với năm 2022 tăng gần gấp đôi⁴. Đặc biệt, nhiều vụ án, vụ việc tham nhũng, tiêu cực bị tồn đọng, kéo dài đã được Ban Chỉ đạo xử lý quyết liệt...

Với vai trò cơ quan Thường trực Ban Chỉ đạo phòng, chống tham nhũng, tiêu cực cấp tỉnh, Ban Nội chính Tỉnh ủy, Thành ủy đã chủ động tham mưu cho Tỉnh ủy, Thành ủy về việc thành lập, kiện toàn Ban Chỉ đạo công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực cấp tỉnh bảo đảm thành phần, cơ cấu, chất lượng theo quy định.

Theo đó, Ban Nội chính Trung ương đã tham mưu cho Ban Bí thư ban hành Quy định số 67-QĐ/TW ngày 02/6/2022 về chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn, tổ chức bộ máy, chế độ làm việc, quan hệ công tác của Ban Chỉ đạo cấp tỉnh và các tỉnh ủy, thành ủy đã nhanh chóng và khẩn trương thành lập các Ban Chỉ đạo. Trong đó, ba địa phương là Hà Nội, Thanh Hóa và Đà Nẵng được thành lập sớm nhất. Sau gần ba tháng, 63/63 tỉnh, thành phố đã thành lập xong Ban Chỉ đạo phòng, chống tham

những, tiêu cực cấp tính. Theo đó, đã xây dựng, phân công nhiệm vụ ban hành quy chế làm việc cho các thành viên và xây dựng chương trình công tác để thống nhất triển khai hoạt động. Kết quả đó là minh chứng cho sự chủ động, tích cực của các cơ quan thường trực Ban Chỉ đạo.

Ban Nội chính Tỉnh ủy, Thành ủy đã tham mưu Ban Chỉ đạo công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực tỉnh, thành phố ban hành nhiều văn bản về triển khai thực hiện các chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực; chủ động ban hành 811 văn bản để đôn đốc, hướng dẫn các đơn vị, địa phương triển khai thực hiện nhiệm vụ về công tác nội chính, phòng, chống tham nhũng, tiêu cực và cải cách tư pháp... tổng hợp, theo dõi các cuộc thanh tra, kiểm tra, giám sát trên địa bàn để tránh chồng chéo, trùng lặp gây khó khăn cho các cơ quan, đơn vị⁵.

Ban Nội chính Tỉnh ủy, Thành ủy là cơ quan thường trực của Ban Chỉ đạo cấp tỉnh về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, vừa tham mưu chỉ đạo, vừa trực tiếp thực hiện kiểm soát. Ban Nội chính các Tỉnh ủy, Thành ủy xây dựng và hoàn thiện các quy chế, quy trình công tác, nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ; xây dựng đội ngũ cán bộ ngành Nội chính đảng "Trung thành, liêm chính, bản lĩnh, sáng tạo", phối hợp nhịp nhàng với các cơ quan, đơn vị liên quan, hoàn thành tốt nhiệm vụ. Ban Nội chính Tỉnh ủy, Thành ủy đặc biệt là công tác tham mưu cho Ban Chỉ đạo phòng, chống tham nhũng, tiêu cực một cách có hiệu quả.

Tuy nhiên, công tác lãnh đạo, chỉ đạo tổ chức thực hiện các giải pháp phòng ngừa tham nhũng, tiêu cực, việc thực hiện kế hoạch công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát, công tác phát hiện về tham nhũng, tiêu cực thông qua công tác tự kiểm tra, rà soát trong nội bộ của các cơ quan, đơn vị, địa phương còn hạn chế.

Việc triển khai thực hiện các giải pháp phòng ngừa tham nhũng kết quả không đồng đều, chưa sáng tạo trong tổ chức thực hiện, kết quả thực hiện nhiều nơi chưa chuyển biến rõ nét. Vai trò, trách nhiệm, tính tiên phong, gương mẫu của người đứng đầu ở một số đơn

vị chưa được phát huy đầy đủ. Các cuộc kiểm tra, giám sát chuyên đề về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực còn chưa nhiều; việc tự kiểm tra trong nội bộ để phát hiện tham nhũng, tiêu cực vẫn là khâu yếu. Tình trạng những nhiều, tiêu cực vẫn xảy ra tại một số địa phương, đơn vị đã tạo ra dư luận xấu trong xã hội. Còn có vụ việc, vụ án tham nhũng, tiêu cực tiến độ giải quyết chậm; công tác phối hợp giữa các cơ quan tiến hành tố tụng ở một số vụ án, vụ việc còn hạn chế, làm cho việc giải quyết bị kéo dài; tỷ lệ thu hồi tài sản tham nhũng qua công tác thi hành án chưa cao.

Vai trò giám sát của các cơ quan dân cử, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội các cấp và Nhân dân về công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực chưa thực sự rõ nét. Vai trò của ngành Nội chính trong kiểm soát quyền lực để phòng, chống tham nhũng, tiêu cực vẫn còn một số hạn chế: nhận thức của một số cán bộ, công chức về vai trò của Ngành trong kiểm soát quyền lực để phòng, chống tham nhũng, tiêu cực chưa đầy đủ; chất lượng nghiên cứu, tham mưu hoàn thiện thể chế về kiểm soát quyền lực để phòng, chống tham nhũng, tiêu cực có mặt chưa đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ đặt ra.

Việc kiểm tra, giám sát phát hiện, xử lý tham nhũng, tiêu cực theo chức năng, nhiệm vụ được giao chưa chủ động, thường xuyên. Công tác tham mưu, chỉ đạo xử lý một số vụ án, vụ việc tham nhũng, tiêu cực còn chậm. Vai trò của Ban Nội chính Tỉnh ủy, Thành ủy trong kiểm soát quyền lực để phòng, chống tham nhũng, tiêu cực ở địa phương chưa được phát huy đầy đủ.

3. Một số giải pháp cơ bản nhằm nâng cao chất lượng công tác phòng, chống tham nhũng tiêu cực của Ban Nội chính Tỉnh ủy, Thành ủy

Thứ nhất, phát huy vai trò cơ quan tham mưu, giúp việc Thường trực, Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Thành ủy; cơ quan Thường trực Ban Chỉ đạo tỉnh về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực; Ban Chỉ đạo cải cách tư pháp tỉnh, thành phố trong cụ thể hóa, triển khai kịp thời, đầy đủ các quan điểm, chủ trương, định hướng lớn về công tác nội chính, phòng, chống tham nhũng, tiêu cực và cải cách tư pháp của Đảng. Ban Nội chính Tỉnh ủy,

Thành ủy xác định đúng vai trò, vị trí là cơ quan tham mưu, giúp việc cho Ban Chỉ đạo phòng, chống tham nhũng, tiêu cực để từ đó nâng cao hơn nữa hiệu quả trong công tác này. Đặc biệt là công tác thanh tra, kiểm toán, điều tra, truy tố, xét xử, thi hành án, xử lý các vụ việc về tham nhũng, kinh tế và phải phát hiện và xử lý tham nhũng, tiêu cực ngay trong chính các cơ quan làm công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực.

Thứ hai, quan tâm kiện toàn tổ chức bộ máy, biên chế của Ban Nội chính Tỉnh ủy, Thành ủy. Công tác nội chính, cải cách tư pháp và phòng, chống tham nhũng, tiêu cực là những lĩnh vực rất quan trọng nhưng cũng khó khăn và phức tạp đòi hỏi cần xây dựng tập thể cán bộ, công chức Ban Nội chính có tinh thần trách nhiệm, thường xuyên tu dưỡng, rèn luyện, giữ vững phẩm chất đạo đức cách mạng, gương mẫu, liêm chính. Do vậy, sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo toàn diện, xuyên suốt của Ban Thường vụ, Thường trực Tỉnh ủy, Thành ủy sự phối hợp tốt công tác của các cấp ủy, tổ chức đảng, cơ quan, đơn vị, địa phương là động lực, niềm tin cho Ban Nội chính tỉnh ủy thực hiện có hiệu quả chức năng, nhiệm vụ được giao, xứng đáng với tám chữ vàng “Trung thành - Liêm chính - Bản lĩnh - Sáng tạo”.

Thứ ba, nâng cao chất lượng cán bộ, công chức Ban Nội chính đủ năng lực đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ được giao, bảo đảm thực sự liêm chính, bản lĩnh, công tâm, khách quan, không tham nhũng, tiêu cực. Chú trọng công tác đào tạo, bồi dưỡng, tập huấn cho đội ngũ cán bộ ngành Nội chính về công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực. Tăng cường giáo dục, nâng cao nhận thức, trách nhiệm của cán bộ, công chức trong hoạt động công vụ theo đúng quy định của pháp luật, kiên quyết xử lý nghiêm, thay thế, điều chuyển ngay những trường hợp cán bộ, công chức làm việc cầm chừng, sợ hãi theo đúng chỉ đạo của Ban Chỉ đạo Trung ương phòng, chống tham nhũng, tiêu cực.

Thứ tư, đổi mới nội dung, phương pháp nắm tình hình; tăng cường phối hợp chặt chẽ với các cơ quan trong tham mưu. Chủ động, sâu sát, quyết liệt trong tham mưu chỉ đạo xử lý các vụ việc, vụ án tham nhũng, tiêu cực, dư

luận xã hội quan tâm. Đồng thời, Ban Nội chính Tỉnh ủy, Thành ủy tổng hợp, báo cáo Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Thành ủy tình hình, tiến độ giải quyết các vụ việc, vụ án. Trong quá trình thực hiện nhiệm vụ cần có phương pháp, cách làm khoa học, bài bản, vừa làm vừa đánh giá, rút kinh nghiệm, bổ sung những vấn đề mới, cách làm hay, sáng tạo, góp phần nâng cao hiệu quả công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực.

Thứ năm, phát huy tinh thần nỗ lực khắc phục khó khăn, chủ động, sáng tạo, bản lĩnh, tinh thần đoàn kết, phát huy tối đa sức mạnh, trí tuệ của tập thể, tinh thần trách nhiệm của từng đồng chí lãnh đạo Ban Nội chính. Từng cán bộ, công chức của Ban Nội chính Tỉnh ủy, Thành ủy phải cầu thị, khiêm tốn, gương mẫu, tâm huyết, có trách nhiệm và bản lĩnh đấu tranh bảo vệ cái đúng, kiên quyết đẩy lùi cái xấu, cái sai; giữ gìn đạo đức cách mạng, cần kiệm, liêm chính, thường xuyên học hỏi nâng cao trình độ chuyên môn, tích lũy kinh nghiệm để đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ cách mạng trong tình hình mới.

4. Kết luận

Phát huy truyền thống vẻ vang của ngành Nội chính Đảng, xây dựng và phát triển Ban Nội chính Tỉnh ủy, Thành ủy tiếp tục là cơ quan gương mẫu, chủ động, sáng tạo, bản lĩnh để tham mưu hiệu quả cho Ban Chỉ đạo cấp tỉnh về phòng, chống tham nhũng, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ chính trị được phân công, góp phần xây dựng chính đốn Đảng ngày càng trong sạch, giữ vững niềm tin yêu, sự gửi gắm của Nhân dân đối với Đảng. □

Chú thích:

1. Những kết quả nổi bật của Ban Nội chính tỉnh. <https://nghean.dcs.vn>, ngày 20/12/2023.
2. Viện Kiểm sát nhân dân tối cao (2023). Báo cáo tổng kết 10 năm phòng, chống tham nhũng.
- 3, 4. Sơ kết 1 năm hoạt động của Ban Chỉ đạo cấp tỉnh về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực. <https://dangcongsan.vn>, ngày 19/6/2023.
5. Chấn chỉnh vi phạm về quy chế làm việc qua kiểm tra khi có dấu hiệu vi phạm. <https://ubkttw.vn>, ngày 12/8/2023.